

6 ТРИМЕСТР

ТЕМА 1. КУПІВЛЯ-ПРОДАЖ (4 год.)

1. Поняття договору купівлі-продажу. Форма та умови договору.
2. Права та обов'язки сторін за договором купівлі-продажу.
3. Відповідальність сторін за порушення умов договору купівлі-продажу.
4. Види договорів купівлі-продажу.
5. Особливості правового регулювання роздрібної торгівлі.
6. Укладання договорів купівлі-продажу через товарні біржі та на аукціонах.
7. Захист прав споживачів.

ЗАДАЧІ

№ 1. Сомов купив у Клочко машину, але щоб зменшити витрати на оформлення угоди, вони її оформили як договір дарування. У зв'язку з притягненням Клочко до кримінальної відповідальності і можливістю конфіскації майна слідчий встановив факт такої угоди, про що повідомив прокурора. За позовом останнього суд визнав договір дарування недійсним, а машину і сплачені гроші стягнув на користь держави. У скарзі на рішення суду Сомов указав, що рішення суду, на його думку, є незаконним. Проаналізуйте та дайте своє рішення по справі.

№ 2. У жовтні 1999 року Моргун купив у Дворнікова складний велосипед. У травні 2000 року Моргун попросив Синаєва підготувати (розібрати, почистити) велосипед для поїздки, за що заплатив Синаєву 10 грн. При розборці велосипеда виявилась тріщина на вилці переднього колеса, а також частковий зрив різьби на затискному гвинті сидла. Моргун звернувся до суду з позовом до Дворнікова з вимогою розірвати договір та повернути сплачену суму, а також відшкодувати йому збитки у сумі 10 грн. Дворніков заявив, що, по-перше, про виявлені недоліки він сам не знав, по-друге, Моргун не подав йому претензію, а зразу звернувся з позовом до суду, і по-третє, оскільки після покупки велосипеда пройшло більше 6 місяців, то позивач пропустив строк позовної давності. Яке рішення повинен винести суд?

№ 3. Робітник судоремонтного заводу Бабушкін купив в універмазі магнітофон з розстрочкою платежу на 12 місяців, оформив у

встановленому порядку “доручення-зобов’язання”, відповідно до якого завод двічі на місяць перераховував універмагу платежі. Потім перерахування припинились. Перевіркою було встановлено, що Бабушкін перейшов на роботу в трамвайний парк, а магнітофон продав своїй сестрі. Дирекція універмагу бажає знати: а) чи вважається законним продаж ще не оплаченої речі та чи може універмаг витребувати магнітофон від сестри Бабушкіна? б) чи можна пред’явити вимоги до судоремонтного заводу з приводу оплати заборгованості, яку бухгалтерія не утримала при остаточному розрахунку з Бабушкіним? в) чи діє “доручення-зобов’язання” у відношенні трамвайного парка, в якому тепер працює Бабушкін? г) в якому порядку можна отримати заборгованість з покупця?

№ 4. Панасюк звернувся до юридичної консультації з таким запитанням. У магазині він купив кольоровий телевізор. Але через три місяці після покупки телевізор згорів. При цьому громадянину були завдані збитки у розмірі 2500 грн. (згоріли меблі та речі, які були у кімнаті). Панасюк звернувся до заводу-виробника з вимогою про компенсацію збитків. Та завод ці вимоги не визнав через те, що він з Панасюком у договірних відносинах не перебуває і тому збитки компенсувати не має наміру. Як потрібно вирішити цю суперечку? Які особливості виникнення прав і обов’язків у даному випадку?

№ 5. В магазині самообслуговування Морозова відібрала в інвентарну корзину продуктивні товари – банку майонезу, пачку гречаної крупи, трилітрову банку яблучного соку. Під час пред’явлення товару контролеру-касиру Морозова упустила банку яблучного соку, яка розбилась. З якого моменту виникає право власності покупця при продажу товарів методом самообслуговування? Чи повинна Морозова відшкодувати вартість розбитої банки?

№ 6. 16 листопада Ігнатов купив в універмазі костюм та черевики (після попередньої примірки). Вдома, коли Ігнатов знову приміряв костюм, йому не сподобався його фасон та колір, і він вирішив у наступну неділю, 21 листопада, обміняти його. Костюм Ігнатов більше не вдягав. 20 листопада, повертаючись з роботи, Ігнатов зачепився ногою за поріг, а потім помітив, що у черевики відривається підошва.

21 листопада Ігнатов прийшов в універмаг з вимогою обміняти костюм, а за черевики повернути гроші. Адміністрація магазину обміняти костюм відмовилась, посилаючись на те, що костюм якісний,

відповідного розміру і жодних серйозних причин для обміну немає. Що стосується черевиків, то адміністрація погодилась прийняти їх назад, але лише в обмін на іншу пару. Чи вправі Ігнатов обміняти доброякісний костюм, фасон та колір якого йому не сподобались? Які права має покупець у випадку виявлення у придбаному взутті дефектів виробничого характеру?

ЗАВДАННЯ

Складіть перелік документів, які громадяни повинні подавати в нотаріальну контору (приватному нотаріусу) для нотаріального посвідчення договору купівлі-продажу жилого будинку. Який розмір державного мита при цьому сплачується? Використайте для виконання завдання Закон України від 2 вересня 1993 року “Про нотаріат”, Декрет Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року “Про державне мито”, Інструкцію про порядок виникнення нотаріальних дій нотаріусами України, затверджену наказом Мінюсту від 18 червня 1994 року (Законодавство України про нотаріат // Бюлетень Законодавства і юридичної практики України. – № 6. – 1994. – 400 с.).

ЗАКОНОДАВСТВО ТА СУДОВА ПРАКТИКА

1. Цивільний кодекс УРСР від 18 липня 1963 року.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року.
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року (набуває чинності з 1 січня 2004 року).
4. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 року.
5. Про захист прав споживачів. Закон України в редакції від 15 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 1. – Ст. 1.
6. Про товарну біржу. Закон України від 10 грудня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 11. – Ст. 139.
7. Про якість та безпеку харчових продуктів та продовольчої сировини. Закон України від 23 грудня 1997 року // Офіційний вісник України. – 1998. – № 3. – Ст. 75.
8. Про порядок заняття торговельною діяльністю і правила торговельного обслуговування населення. Постанова Кабінету Міністрів України від 8 лютого 1995 року №108 // Урядовий кур’єр. – 1995. – 12 лютого.
9. Правила торгівлі у розстрочку. Затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 1 липня 1998 року // Урядовий кур’єр. – 1998. – 9

- липня.
10. Правила продажу товарів на замовлення та вдома у покупців. Затверджені наказом Міністра зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 29 березня 1999 року // Урядовий кур'єр. – 1999. – 27 травня.
 11. Порядок гарантійного обслуговування або гарантійної заміни технічно складних побутових товарів. Затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 22 лютого 1999 року // Урядовий кур'єр. – 1999. – 11 березня.
 12. Правила роздрібною торгівлі ювелірними та іншими виробами з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння органічного утворення та напівдорогоцінного каміння. Затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 1999 року // Урядовий кур'єр. – 1999. – 15 квітня.
 13. Правила продажу товарів поштою. Затверджені наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України та Державного комітету зв'язку України від 17 березня 1999 року // Урядовий кур'єр. – 1999. – 26 травня.
 14. Правила продажу непродовольчих товарів. Затв. наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 27 травня 1996 року // Бізнес. – 1996. – № 31.
 15. Правила комісійної торгівлі непродовольчими товарами. Затв. наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 13 березня 1995 року // Бізнес. – 1995. – № 12.
 16. Правила торгівлі на ринках. Затв. наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 12 березня 1996 року // Бізнес. – 1996. – № 12.
 17. Про практику розгляду цивільних справ за позовами про захист прав споживачів. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12 квітня 1996 року // Право України. – 1996. – № 6.

СПЕЦІАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

1. Цивільне право: Підручник для юридичних вузів та факультетів. Частина друга. – К.: Вентурі, 1996. – С. 47-94.
2. Зобов'язальне право: теорія і практика. Навчальний посібник. – К.: Юрінформ Інтер, 1998. – С. 133-321, 364-372.
3. Пилипенко А.Я., Шубина В.С. Господарське право. Курс лекцій: Навчальний посібник для юридичних факультетів вузів. – К.: Вентурі, 1996. – С. 216-218.
4. Андреева Л.В. Продажа товаров: Руководство по подготовке и заключению договоров. – М.: Инфра, 1997. – 176 с.
5. Луць В. Договори у підприємницькій діяльності // Право України. –

1992. – № 11. – С. 15-17.
6. Косінов С. Особливості правових норм, що забезпечують захист прав споживачів за договором купівлі-продажу // Право України. – 1999. – № 1. – С. 90-92.
 7. Касптішак С., Холошан О., Смеян Ю., Слісєєв А. Вас перевіряє Держспоживзахист // Галицькі контракти. -1998. – № 31. – С. 54-65.
 8. Демченко Н. Особливі умови договору купівлі-продажу об'єктів приватизації // Право України. – 1999. – № 11.
 9. Демченко Н.С. Договір купівлі-продажу об'єктів приватизації. – К.: Оріяни, 2000. – 177 с.
 10. Законодавство України про нерухомість: Законодавчі акти. Угоди. Типові договори. Роз'яснення. – К.: Юрінком Інтер, 1999. – 366 с.
 11. Законодавство України про захист прав споживачів / Відп. ред. Є.Ф. Демський – К.: Юрінком Інтер, 1999. – 463 с.
 12. Кагал Т. Законодавство про захист прав споживачів у сфері якості товарів у системі законодавства України // Право України. – 1998. – № 8.
 13. Кагал Т. Функції державного управління в сфері захисту прав споживачів щодо якості товарів // Право України. – 1999. – № 2.
 14. Куделя Н., Іваненко Л. Правовий аналіз змін до законодавства про захист прав споживачів // Право України. – 2002. – № 9. – С. 112-114.
 15. Косінов С. Особливості правових норм, що забезпечують захист прав споживачів за договором купівлі-продажу // Право України. – 1999. – № 1.
 16. Макашов Л. Вісім правил покупця і сім правил продавця нерухомості // Право України. – 1997. – № 12.
 17. Правовое регулирование торговой деятельности в Украине / Сост. Д.В. Задыхайло. – Х.: Эскадо-Синтекс, 1997. – 655 с.
 18. Правила торгівлі. Оптова и розничная торговля. – Х.: Конус, 2000. – 219 с.

ТЕМА 2. ДОВІЧНЕ УТРИМАННЯ. РЕНТА (2 год.)

1. Поняття та загальна характеристика договору довівчного утримання.
2. Сторони договору. Загальні та спеціальні вимоги щодо суб'єктного складу договору.
3. Порядок укладення та форма договору довівчного утримання.
4. Зміст договору довівчного утримання.
5. Зміна, розірвання та припинення договору довівчного

утримання. Правові наслідки.

б. Договір ренти. Проблеми правового регулювання.

ЗАВДАННЯ

№ 1. Порівняйте договір довічного утримання і договір ренти (за Цивільним кодексом України від 16 січня 2003 року – глава 55): а) за суб'єктом складом; б) за об'єктом; в) за змістом; г) за підставами та наслідками зміни та припинення договору.

ЗАДАЧІ

№ 1. Громадянка Кума 1928 року народження уклала договір довічного утримання з громадянином Олійником. Згідно з умовами договору Кума передавала Олійнику приватизовану однокімнатну квартиру з усіма комунальними вигодами загальною площею 38 кв. м, взамін чого Олійник зобов'язувався надавати Кумі довічне матеріальне забезпечення у вигляді щомісячного набору продуктів у погоджених нормах та грошове утримання у сумі 40 грн. щомісячно.

20 травня 1999 року договір був нотаріально посвідчений. На підставі договору 5 червня 1999 року Олійник оформив право власності на квартиру. 10 червня 1999 року Кума заявила про своє небажання передати квартиру і відмовилася від утримання. Проаналізуйте ситуацію. Який характер договору довічного утримання? З якого моменту у набувача виникає право власності на об'єкт договору? Які можливі варіанти вирішення спору? Підготуйте (письмово) проект договору довічного утримання між громадянами Кумою та Олійником.

№ 2. Громадянка Мурова звернулася до Н-ського районного суду з позовною заявою про розірвання договору довічного утримання. У судовому засіданні з'ясувалося, що набувач за договором громадянин Чічіков щомісячно надавав Муровій утримання у вигляді їжі, сплачував комунальні послуги та витрати на ліки. Мурова не заперечувала цього факту, але просила договір розірвати, оскільки у неї з відповідачем склалися особисті неприязні стосунки і вона не бажає надалі одержувати будь-які кошти від неприємної їй людини. Вирішіть спір.

№ 3. За усною домовленістю між громадянкою Вільною та сином її

давніх приятелів громадянином Яциком останній зобов'язувався надавати Вільній довічне утримання (купувати продукти харчування, сплачувати комунальні послуги та нести інші витрати). Взамін Вільна обіцяла безоплатно передати Яцику у власність 2-кімнатну квартиру в будинку “Люкс”. Через 2 роки Вільна поставила Яцика до відома, що вона бажає продати квартиру далекій родичці за вигідну плату. Яцик звернувся за консультацією в адвокатську контору: Які його права на квартиру? Чи має він право на відшкодування понесених витрат за 2 роки, якщо квартира все ж таки буде продана? Чи вправі Вільна продавати квартиру, якщо Яцик добросовісно виконував взяті на себе обов'язки? Дайте відповіді на поставлені питання, посилаючись на чинне законодавство.

ЗАКОНОДАВСТВО

1. Цивільний кодекс УРСР від 18 липня 1963 року.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року.
3. Про адвокатуру. Закон України від 19 грудня 1992 року // Закони України. Том 4. – К., 1996. – С. 319-324.
4. Про власність. Закон України від 7 лютого 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 20. – Ст. 249.
5. Про заставу. Закон України від 2 жовтня 1992 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 7. – Ст. 642.
6. Про нотаріат. Закон України від 2 вересня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 39. – Ст. 383.
7. Про державне мито. Декрет Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року // Відомості Верховної Ради. – 1993. – № 13. – Ст. 113.
8. Про впорядкування справляння плати за вчинення нотаріальних дій. Указ Президента України від 10 липня 1998 року № 762/98 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 28. – Ст. 1030.
9. Інструкція про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України. Затв. наказом Міністерства юстиції України від 14 червня 1994 року // Нотаріат в Україні. – К., 1994.

СПЕЦІАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

1. Цивільне право: Підручник для юридичних вузів та факультетів. Частина друга. – К.: Вентурі, 1996. – С. 157-166.
2. Заика Ю.А. Гражданское право Украины (в вопросах и ответах): Учеб. пособие. – К: МАУП, 2000. – С. 154-156.

3. Гражданское право. Том 2. Учебник / Под ред. А.П. Сергеева, Ю.К. Толстого. – М.: “ПБОЮЛ Л.В. Рожников”, 2001. – С. 128-140.
4. Нікітюк Г. Правове регулювання інституту земельної ренти в Україні // Право України. – 1999. – № 6.

ТЕМА 3. ДОГОВОРИ НА РЕАЛІЗАЦІЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ (1 год.)

1. Поняття і зміст договору контрактації сільськогосподарської продукції.
2. Порядок укладання, зміни і розірвання договору контрактації.
3. Відповідальність сторін за неналежне виконання договору контрактації.
4. Інші договірні форми реалізації сільськогосподарської продукції.

ЗАДАЧІ

№ 1. Згідно з договором контрактації колективне сільськогосподарське підприємство повинно було продати заготконторі у серпні 18 тонн огірків (по 6 тонн у кожній декаді), а цукровому заводу у вересні – 500 тонн буряків. У зв'язку з тим, що колективне сільськогосподарське підприємство свого зобов'язання не виконало, заготконтора та цукровий завод звернулись до суду з позовами про стягнення з колективного сільськогосподарського підприємства на їх користь неустойки на збитки.

Заперечуючи проти позову, голова колективного сільськогосподарського підприємства зазначив: по-перше, огірки загинули внаслідок сильного граду, який пошкодив 20 серпня всі посіви; по-друге, колективне сільськогосподарське підприємство не змогло виконати зобов'язання по здачі буряка у зв'язку з його пошкодженням у червні городніми шкідниками.

Суд у позові відмовив, посилаючись на ст. 209 ЦК УРСР. У скарзі завод зазначив, що колективне сільськогосподарське підприємство мало можливість запобігти загибелі посівів, своєчасно обробити їх ядохімікатами. Не погоджується з рішенням суду і заготконтора. Розберіть доводи сторін. Чи є підстави для звільнення колективного сільськогосподарського підприємства від відповідальності? Напишіть

мотивований висновок по справі.

№ 2. Колективне сільськогосподарське підприємство доставило на м'ясокомбінат 30 голів молодняка крупної рогатої худоби. Комбінат провів убій худоби тільки через 5 днів, причому всі ці дні худоба не отримувала кормів. Внаслідок цього підприємству було завдано шкоди на суму 5320 грн. від зменшення худобою ваги. На цю суму сільськогосподарське підприємство оформило позов до м'ясокомбінату та передало його в суд, який повністю задовольнив позов.

М'ясокомбінат у своїй касаційній скарзі повідомив, що підприємство порушило Положення про порядок укладення та виконання договорів контрактації сільськогосподарської продукції, що виявилось у непогодженні з м'ясокомбінатом графіку доставки худоби, і це лишило комбінат можливості своєчасно прийняти доставлену худобу. Чи підлягає задоволенню касаційна скарга м'ясокомбінату?

ЗАКОНОДАВСТВО

1. Цивільний кодекс УРСР від 18 липня 1963 року.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року.
3. Положение о порядке заключения и исполнения договоров контрактации сельскохозяйственной продукции // Бюллетень нормативных актов. – 1988. – № 2.
4. Про закупівлю товарів, робіт і послуг для державних потреб. Указ президента України від 1 червня 1999 року // Урядовий кур'єр. – 1999. – 17 червня.

СПЕЦІАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

1. Цивільне право: Підручник для юридичних вузів та факультетів. Частина друга. – К.: Вентурі, 1996. – С. 117-124.
2. Луць В. В. Окремі види договірних зобов'язань. Текст лекцій. – Львів: Видавництво ЛДУ, 1992. – С. 36-46.
3. Зобов'язальне право: теорія і практика. Навчальний посібник. – К.: Юрінформ Інтер, 1998. – С. 354-363.

ТЕМА 4. ПОСТАВКА. ПОСТАЧАННЯ ЕНЕРГІЄЮ ТА ГАЗОМ (2 год.)

1. Поняття, ознаки і значення договору поставки.
2. Зміст договору поставки, порядок і способи його укладення.

Структура договірних зв'язків при поставці.

3. Виконання договору поставки.
4. Відповідальність сторін за договором поставки.
5. Особливості укладення договорів поставки на оптових ярмарках та біржах.
6. Поняття, зміст та відповідальність сторін за договорами на постачання енергією та газом.

ЗАДАЧІ

№ 1. ВО 13 травня 1993 року подало позов до суконної фабрики про стягнення вартості пряжі, забракованої внаслідок наявності прихованих недоліків, та штраф за поставку недоброякісної продукції. Пряжа була отримана об'єднанням 12 вересня 1992 року. Об'єднання 10 грудня повідомило виробника про виявлені у процесі переробки пряжі недоліки та просило направити представника для складання акту. Незважаючи на неодноразові телеграми, представник виробника не з'явився, у зв'язку з чим покупець викликав представника інспекції по якості текстильної сировини. В акті експертизи від 7 лютого 1993 року, який був складений представником галузевої інспекції, відмічені приховані недоліки пряжі. Господарський суд у задоволенні позову відмовив, посилаючись на пропуск строку позовної давності, який, на думку суду, почав рахуватися з 3 жовтня 1992 року. Чи правильно вирішив господарський суд?

№ 2. Споживча контора при укладенні (в якості покупця) договору поставки з шинним заводом вимагала включити у договір умову про те, що до кожної партії шин, що відпускаються поставником, повинен додаватись документ із зазначенням номенклатури та розгорнутої технічної характеристики виробів. Обґрунтовувалось це тим, що шинний завод відвантажує конторі шини різних розмірів з різними показниками якості, і відсутність супровідних документів утруднює їх прийомку.

Одночасно контора пропонувала встановити штраф у розмірі 50 грн. за кожен випадок відвантаження продукції без супровідних документів. Постачальник заперечував проти умови договору, запропонованої конторою, оскільки, на його думку, такого роду обов'язки не передбачені Положенням про поставки продукції і тому

не можуть бути накладені на нього і у договорі; а щодо штрафу, то його встановлення у договорі постачальник взагалі вважав неправомірним. Чи правомірні вимоги покупця? При яких умовах сторони можуть передбачити у договорі штраф за невиконання прийнятих зобов'язань?

ЗАКОНОДАВСТВО

1. Цивільний кодекс УРСР від 18 липня 1963 року.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року.
3. Про поставки продукції для державних потреб. Закон України від 22 грудня 1995 року // *Голос України*. – 1996. – 23 січня.
4. Про державне оборонне замовлення. Закон України від 3 березня 1999 року // *Голос України*. – 1999. – 3 квітня.
5. Положение о поставках продукции производственно-технического назначения. Утверждено Постановлением Совета Министров СССР от 1 сентября 1988 года // *СП СССР*. – 1988. – № 24-25. – Ст. 70.
6. Положение о поставках товаров народного потребления // *СП СССР*. – 1988.
7. О порядке приема продукции производственно-технического назначения и товаров народного потребления по количеству. Инструкция Госарбитража при Совете Министров СССР от 15 апреля 1965 года // *Бюл. нормативных актов*. – 1975. – № 12.
8. Правила користування електричною енергією для населення. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 1999 року // *Урядовий кур'єр*. – 1999. – 28 серпня.
9. Про деякі питання вирішення спорів, пов'язаних з поставкою продукції і товарів неналежної якості і некомплектних. Роз'яснення Президії Вищого Арбітражного суду України від 12 листопада 1993 року // *Разрешение хозяйственных споров. Практика арбитражных судов Украины*. – К., 1996.

СПЕЦІАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

1. Цивільне право: Підручник для юридичних вузів та факультетів. Частина друга. – К.: Вентурі, 1996. – С. 94-117.
2. Зобов'язальне право: теорія і практика. Навчальний посібник. – К.: Юрінформ Інтер, 1998. – С. 322-353.
3. Комментарий к положениям о поставках продукции и товаров / С.И. Езерская и др. – М.: Юридическая литература, 1984. – 381 с.
4. Парашенко В.Н. Договор поставки продукции. – Минск, 1989.

5. Луць В.В. Окремі види договірних зобов'язань. Текст лекцій. – Львів: Видавництво ЛДУ, 1992. – С. 4-35.
6. Голембо Л. Підстави виникнення зобов'язань за поставкою: план чи самостійна ініціатива // Право України. – 1996. – № 5. – С. 34-36.

ТЕМА 5. МІНА (БАРТЕР), ДАРУВАННЯ (1 год.)

1. Загальна характеристика договору міни. Сторони, об'єкт та зміст договору.
2. Особливості правового регулювання товарообмінних операцій у зовнішньоекономічній діяльності.
3. Поняття, сторони та зміст договору дарування.
4. Форма договору дарування.
5. Правове регулювання благодійницької діяльності.

ЗАДАЧІ

№ 1. Громадянка похилого віку Котова пред'явила позов до Сташко та Галкіної про визнання недійсним договору дарування жилого будинку. Позивачка зазначала, що на вимогу відповідачів, які є її доньками, вона 17 березня 2000 року оформила договір дарування їм будинку (при укладенні угоди Котовій було 87 років). Сташко та Галкіна обіцяли не порушувати її права володіння і користування будинком, допомагати по веденню домашнього господарства. Відповідачі не виконали своїх зобов'язань, створювали умови, за яких вона не могла проживати в будинку, залишали Котову без догляду в зимовий період. Посилаючись на те, що угода укладена внаслідок помилки, позивачка просила визнати договір недійсним. Вирішіть справу.

№ 2. Громадянин Жарков пред'явив позов до виконкому Кіровоградської міської Ради про визнання недійсним договору дарування жилого будинку. Позивач зазначав, що після смерті дружини він за станом здоров'я не міг здійснювати догляд за будинком, що належав йому на праві власності, а тому 21 лютого 1997 року подарував його відповідачу. Виконавчий комітет, як сторона за договором, виділив Жаркову, згідно з рішенням від 21 січня 1997 року, однокімнатну квартиру. Посилаючись на те, що угода укладена внаслідок збігу тяжких обставин, позивач просив задовольнити позов.

У судовому засіданні представник відповідача просив суд

відмовити у позові Жаркову і зазначив, що позивач особисто звертався до міськвиконкому за дозволом про укладення договору дарування будинку взамін одержаної квартири. Потім у зв'язку зі збільшенням сім'ї поставив питання про надання йому двокімнатної квартири взамін однокімнатної. Коли йому було відмовлено в наданні такої квартири, позивач більш як через п'ять років після укладення договору дарування порушив у суді справу про визнання договору недійсним. Вирішіть справу.

№ 3. Громадянка Носова 25 лютого 1996 року подарувала своєму знайомому Онегіну електронну записну книжку. Через рік записну книжку упізнала громадянка Кротова. Цю книжку разом із сумочкою у неї було викрадено в трамваї. Кротова зажадала від Онегіна повернення електронної книжки. Чи правомірна вимога Кротової? Чи можна в даній ситуації застосувати аналогію закону і при відсудженні речі у обдарованого притягнути до відповідальності дарувальника (за аналогією із ст. 238 ЦК УРСР)?

ЗАВДАННЯ

№ 1. Дайте визначення і порівняйте поняття “благодійництво”, “меценатство”, “спонсорство”, “пожертва”, “дарування”. Проаналізуйте відповідні положення Закону України “Про благодійництво та благодійні організації”.

ЗАКОНОДАВСТВО

1. Цивільний кодекс УРСР від 18 липня 1963 року.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року.
3. Кодекс про шлюб і сім'ю України.
4. Про регулювання бартерних (товарообмінних) операцій у зовнішньоекономічній діяльності. Закон України від 23 грудня 1998 року // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 5-6. – Ст. 44.
5. Про благодійництво та благодійні організації. Закон України від 16 вересня 1997 року // Голос України. – 1997. – 15 жовтня.

СПЕЦІАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

1. Цивільне право: підручник для юридичних вузів та факультетів. Частина друга. – К.: Вентури, 1996. – С. 94-117.
2. Зобов'язальне право: теорія і практика. Навчальний посібник. – К.: